32000R0050

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 50/2000,
10. jaanuar 2000,
geneetiliselt muundatud või geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud lisaaineid ning lõhna- ja maitseaineid sisaldavate toiduainete ja toidu koostisainete märgistamise kohta

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 18. detsembri 1978. aasta direktiivi 79/112/EMÜ toiduainete märgistust, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, ([1]) viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/4/EÜ, ([2]) eriti selle artikli 4 lõiget 2,

ning arvestades, et:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 258/97 uuendtoitude ja toidu uuendkoostisosade kohta ([3]) ei kohaldata lisaainete ning lõhna- ja maitseainete suhtes, mis on mõeldud toiduainetes kasutamiseks, sest ohutuse hindamise testide tegemisel kohaldatakse nende ainete suhtes muid ühenduse sätteid, nimelt nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivi 89/107/EMÜ inimtoiduks mõeldud toiduainetes kasutamiseks lubatud toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, ([4]) mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 94/34/EMÜ, ([5]) ja nõukogu 22. juuni 1988. aasta direktiivi 88/388/EMÜ toiduainetes kasutatavate lõhna- ja maitseainete ning nende tootmiseks kasutatavate lähteainete kohta, ([6]) mida on muudetud komisjoni direktiiviga 91/71/EMÜ ([7]);

(2) need lisaained ning lõhna- ja maitseained on jäetud välja ka nõukogu 26. mai 1998. aasta määruse (EÜ) nr 1139/98 reguleerimisalast, mis käsitleb direktiivis 79/112/EMÜ sätestamata andmete kohustuslikku lisamist teatavate geneetiliselt muundatud organismidest toodetud toiduainete märgistusele ([8]);

(3) selle väljajätmise üks tagajärgi on, et lisaainete ning lõhna- ja maitseainete suhtes, mis on geneetiliselt muundatud või mis on valmistatud geneetiliselt muundatud organismidest ning mida kasutatakse toiduainete koostisainetena, ei kehti määruse (EÜ) nr 258/97 artiklis 8 sätestatud märgistuse erieeskirjad ega määruse (EÜ) nr 1139/98 artiklis 2 sätestatud märgistuseeskirjad;

(4) on oluline, et tarbijaid informeeritaks geneetiliselt muundatud või geenitehnika abil valmistatud lisaainete ning lõhna- ja maitseainete kasutamisest samamoodi, nagu neid juba informeeritakse muude geneetiliselt muundatud organisme sisaldavate või neist valmistatud koostisainete esinemisest;

(5) mõned liikmesriigid on teatanud oma kavatsusest kehtestada siseriiklikul tasandil nõue anda märgistusel tarbijale informatsiooni geneetiliselt muundatud lisaainete ja/või lõhna- ja maitseainete kasutamisest;

(6) sellised eeskirjad võivad tekitada uusi tõkkeid ühendusesiseses kaubanduses;

(7) oma 21. oktoobri 1998. aasta otsuses 98/613/EÜ, mis käsitles Austria Vabariigi seadluse eelnõu geneetiliselt muundatud lisaainete ning lõhna- ja maitseainete kindlakstegemise kohta, ([9]) asus komisjon kokkuleppel liikmesriikidega seisukohale, et kõige rahuldavam lahendus oleks koostada ühenduse märgistusalased sätted;

(8) vastavalt sellele oleks kasulik teha asjaomaste toiduainete märgistusel kohustuslikuks märge selle kohta, et kasutatud lisaained ning lõhna- ja maitseained kujutavad endast või sisaldavad geneetiliselt muundatud organisme või on valmistatud sellistest organismidest, vastavalt samadele põhimõtetele, nagu see on sätestatud selliste koostisainete märgistamisel, mis kujutavad endast või sisaldavad geneetiliselt muundatud organisme või on nendest valmistatud;

(9) käesoleva määruse sätteid ei kohaldata lisaainete ning lõhna- ja maitseainete suhtes, mida sellistena müüakse lõpptarbijale. Tuleks kehtestada eraldi meetmed, millega kehtestatakse sellistele lisaainetele ning lõhna- ja maitseainetele samasugune kohustuslik märgistus;

(10) eelkõige on määruse (EÜ) nr 258/97 artiklis 8 kehtestatud lähenemisviisi kohaselt vaja tagada, et lõpptarbijat informeeritaks kõikidest toidu tunnustest või omadustest, nagu näiteks koostis, toiteväärtus või mõju toitumisele või ettenähtud kasutus, mille tulemusena kõnealune toit või toidu koostisaine ei ole enam samaväärne olemasoleva toidu või toidu koostisainega. Selleks tuleb geneetiliselt muundatud või geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud lisaainete ning lõhna- ja maitseainete suhtes, mis ei ole samaväärsed vastavate traditsiooniliste ainetega, kehtestada märgistusnõuded;

([1]) EÜT L 33, 8.2.1979, lk 1.
([2]) EÜT L 43, 14.2.1997, lk 21.
([3]) EÜT L 43, 14.2.1997, lk 1.
([4]) EÜT L 40, 11.2.1989, lk 27.
([5]) EÜT L 237, 10.9.1994, lk 1.
([6]) EÜT L 184, 15.7.1988, lk 61.
([7]) EÜT L 42, 15.2.1991, lk 25.
([8]) EÜT L 159, 3.6.1998, lk 4.
([9]) EÜT L 291, 30.10.1998, lk 35.

(11) vastavalt määruse (EÜ) nr 258/97 artiklis 8 kasutatud lähenemisviisile peavad märgistusnõuded põhinema teaduslikul hinnangul;

(12) eespool nimetatud toodetele tuleb sõnastada selged märgistuseeskirjad, mis tagavad, et ametlikud inspekteerimised saavad toimuda usaldusväärsete, reprodutseeritavate ja otstarbekate andmete põhjal;

(13) samuti tuleks hoolikalt tagada, et märgistusnõuded ei oleks liialt keerukad, ent oleksid siiski piisavalt üksikasjalikud andmaks tarbijatele vajalikku informatsiooni;

(14) määrus (EÜ) nr 1139/98 määrab kindlaks kriteeriumi, mille kohaselt geneetiliselt muundatud maisist või sojast toodetud toidu suhtes hakkab kehtima märgistamiskohustus;

(15) geneetilisest muundamisest tuleneva valgu ja DNA esinemine toiduainete koostisainetena kasutatavates lisaainetes ning lõhna- ja maitseainetes on antud olukorras ühtlasi kriteerium, mis vastab kõige paremini eespool nimetatud nõuetele. Sellise lähenemisviisi võiks uue teadusliku tõendusmaterjali põhjal uuesti läbi vaadata;

(16) kavandatavate meetmete ulatust ja tagajärgi silmas pidades on käesoleva määrusega kehtestatavad ühenduse meetmed tarvilikud ja seatud eesmärkide saavutamiseks hädavajalikud;

(17) ei saa välistada lisaainete ning lõhna- ja maitseainete juhuslikku saastumist geneetilisest muundamisest tuleneva DNA või valguga; kasulik on uurida võimalust kehtestada lävi, et vältida sellisest saastumisest tulenevat märgistamist;

(18) käesolevas määruses ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise toiduainekomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Käesolev määrus näeb ette märgistuse erinõuded lõpptarbijale ja toitlustusettevõtetele mõeldud toidu ja toidu koostisainete (edaspidi "kindlaksmääratud toiduained") jaoks, mis sisaldavad lõikes 2 kirjeldatud lisaaineid ja/või lõhna- ja maitseaineid (edaspidi "kindlaksmääratud lisaained ning lõhna- ja maitseained").

2. Kindlaksmääratud lisaained ning lõhna- ja maitseained on järgmised:

— lisaained, mis kuuluvad direktiivi 89/107/EMÜ kohaldamisalasse, ja/või

— toiduainetes kasutatavad lõhna- ja maitseained, mis kuuluvad direktiivi 88/388/EMÜ kohaldamisalasse,

mis kujutavad endast või sisaldavad geneetiliselt muundatud organisme direktiivi 90/220/EMÜ [1] tähenduses või on nendest valmistatud.

[1] EÜT L 117, 8.5.1990, lk 15.

Artikkel 2

Ilma et see piiraks teiste toidu märgistamist käsitlevate ühenduse õigusaktide nõuete kohaldamist, peab kindlaksmääratud toiduainete märgistus teatama lõpptarbijatele ja toitlustusettevõtetele järgmist:

a) artikli 4 lõike 1 alusel toidu tunnused või omadused, näiteks:

— koostise,

— toiteväärtuse või toitumusliku mõju,

— kõnealuste lisaainete või maitse- ja lõhnaainete ettenähtud kasutuse,

mille tulemusena kindlaksmääratud lisaaineid või lõhna- ja maitseaineid ei saa enam pidada samaväärseteks olemasolevate lisaainete või lõhna- ja maitseainetega;

b) kindlaksmääratud lisaainetes või lõhna- ja maitseainetes sisalduv aine, mida samasugune olemasolev lisaaine või lõhna- ja maitseaine ei sisalda ja mis võib mõjutada teatavate rahvastikukihtide tervist;

c) kindlaksmääratud lisaainetes või lõhna- ja maitseainetes sisalduv aine, mida samasugune olemasolev lõhna- ja maitseaine ei sisalda ja mis võib põhjustada eetilisi probleeme;

d) artikli 4 lõike 2 kohaselt sellise lisaaine või lõhna- ja maitseaine esinemine, mis kujutab endast või sisaldab organismi, mida on geneetiliselt muundatud direktiivi 90/220/EMÜ I A lisa 1. osa mittetäielikus loendis esitatud geenitehnoloogiate abil.

Artikkel 3

Kindlaksmääratud lisaaineid ning lõhna- ja maitseaineid ei peeta artikli 2 punkti a tähenduses samasuguseks, kui olemasolevatel andmetel põhinev teaduslik hindamine näitab, et hinnatud tunnused on tavapärase lisaaine või lõhna- ja maitseainega võrreldes erinevad, võttes arvesse kõnealuste tunnuste lubatud piirides esinevaid loomulikke erinevusi. See tingimus on täidetud, kui kindlaksmääratud lisaained või lõhna- ja maitseained sisaldavad geneetilisest muundamisest tulenevat valku ja/või DNAd.

Artikkel 4

1. Täiendavad märgistuse erinõuded artikli 2 punktis a osutatud informatsiooni suhtes on järgmised.

Direktiivi 79/112/EMÜ artiklis 6 sätestatud koostisainete nimekirja lisatakse kõnealuse lisaaine või lõhna- ja maitseaine järele sulgudes sõnad "valmistatud geneetiliselt muundatud…".

Teise võimalusena võivad need sõnad esineda koostisainete nimekirja järel hästi nähtavas märkuses, ühendatuna asjaomase lisaaine või lõhna- ja maitseainega tärni (*) abil. Märkus trükitakse vähemalt sama suurte tähtedega nagu koostisainete nimekiri.

Kindlaksmääratud toiduainete puhul, millel koostisainete nimekirja ei ole, kantakse need sõnad hästi nähtavalt toote etiketile.

2. Täiendavad märgistuse erinõuded artikli 2 punktis d osutatud informatsiooni suhtes on järgmised.

Koostisainete nimekirja lisatakse kõnealuse lisaaine või lõhna- ja maitseaine järele sõnad "geneetiliselt muundatud."

Teise võimalusena võivad need sõnad esineda koostisainete nimekirja järel hästi nähtavas märkuses, ühendatuna asjaomase lisaaine või lõhna- ja maitseainega tärni (*) abil. Märkus trükitakse vähemalt sama suurte tähtedega nagu koostisainete nimekiri.

Kindlaksmääratud toiduainete puhul, millel koostisainete nimekirja ei ole, kantakse need sõnad hästi nähtavalt toote etiketile.

Artikkel 5

Käesolevat määrust ei kohaldata kindlaksmääratud toiduainete suhtes, mis on enne käesoleva määruse jõustumist ühenduses seaduslikult valmistatud ja märgistatud või seaduslikult ühendusse imporditud ja vabasse ringlusse lastud.

Artikkel 6

Käesolev määrus jõustub 90 päeva möödumisel selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. jaanuar 2000

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Erkki LIIKANEN